

List učenika i djelatnika Osnovne škole Stolac



Broj 26, šk.god. 2022./2023.

## MOJA ŠKOLA IZ SNOVA

Škola iz mojih snova bila bi malo neobična, ali zabavna. Izvana bi bila obojena veselim bojama.

U dvorištu bi bili tereni za razne sportove te mnogo cvijeća i drveća. Penjanje na drveće bilo bi dopušteno, a cvijeće ograđeno kako ga nitko ne bi uništio. Dvorana bi bila puna predmeta za tjelesnu aktivnost i zabavu. Ondje bi se svaki dan čula vriska i galama radosne djece. Učionice bi imale pametne ploče i svaki učenik svoj tablet. Onda više ne bi bilo srama zbog krivog odgovora pred pločom, jer bi odgovore slali pomoću tableta. Škola bi imala i ormariće u kojima bi učenici držali sve svoje stvari. Školski sat trajao bi 30 minuta, a iza svakog sata bio bi odmor od 10 minuta. U zbornici bi bile masažne fotelje kako bi se djelatnici škole opustili nakon napornog rada. U mojoj školi ne bi smjelo biti jedinica.

Svi bi bili sretni i zadovoljni i uvijek rado u školu dolazili. To bi i dalje bilo mjesto odgoja, znanja, mjesto upoznavanja, druženja i lijepih trenutaka.

Ivan Šutalo III.a

### PROLJEĆE

Zima se bliži kraju  
čuje se lagani pjev ptica,  
u mome rodnom kraju  
ljudima osmijesi ne silaze s lica.

Zelene se prostrana polja,  
priroda se iz sna budi  
sve duži su dani,  
a vrijedniji ljudi.

Čiste se uspavani vrtovi,  
zelena trava sve je veća  
iza svakog ugla mami  
šarenilo cvijeća.

Miriše ono na sve strane,  
žubor potoka se čuje  
vedrim nebom sunce plovi  
za njim jedre naši snovi.

Vesela srca kliču svuda,  
stara zima nek' prilegne sada  
proljeće se opet vraća  
u svakom biću radost vlada.

Matea Pavlović, 9.a

**( 1.mjesto na školskom natjecanju  
u pisanju poezije)**



### SADRŽAJ:

Uvodni pozdrav.....	3
Događaji u školi.....	4
Glazbena škola .....	12
Iz školske knjižnice.....	14
Iz ureda pedagoginje.....	16
Dani hrvatskoga jezika .....	17
Problemi i rješenja plastičnog otpada .....	18
Welcome to Stolac .....	20
Deutsch macht spaß.....	22
Mladi informatičari.....	23
Razgovor s učenicom generacije.....	24
Upoznajte prvašice.....	26
2. razred naše škole.....	27
Olovkom trećaša.....	28
4. razred.....	30
Naši petaši.....	32
Područna škola Masline.....	36
Radovi učenika od 6. do 9. razreda.....	38
Božićni radovi.....	40
Maškare.....	42

## Poštovani djelatnici, učenici i roditelji...

Ove godine naš školski list Zrcalo ugledao je svjetlo dana na malo drugačiji način, prvi put u posljednjih 28 godina i u skladu s današnjim vremenom objavljujemo ga u digitalnom izdanju. Školski list vraća nas u dane koji su ostali iza nas, ali i koji su pred nama. U njega je uloženo puno truda, znanja i htijenja, a prije svega ljubavi prema školi i pisanju. Prelistavajući njegove stranice imat će te dobar pogled na sva događanja u našoj školi i aktivnosti naših učenika i njihovih učitelja.

Zahvaljujemo svima koji su svojim radom doprinijeli da naš list ugleda svjetlo dana!

Ana Džakula  
Klub mladih knjižničara i novinara

*Učenici  
Osnovne škole  
Stolac*



**Urednici:** Klub mladih knjižničara i novinara; Irena Goluža  
**Lektori:** Danijela Džakula, Irena Goluža, Bojana Papac, Davor Puljić

## Događaji u školi

### UREĐENJE ŠKOLE

Oduvijek smo školu ukrašavali plakatima, panoima, likovnim i drugim kreativnim radovima. No, ovaj put odlučili smo učiniti nešto novo. Učenici i djelatnici škole došli su na ideju oslikavanja zidova. Naši učenici, pod vodstvom vjeroučitelja **Vladimira Markića**, spremno su krenuli u ovaj poduhvat. Kist i šarena paleta boja su sve što im je bilo potrebno. S veseljem su išli od učionice do učionice, od kata do kata. Svaki kabinet dobio je svoju prigodnu sliku. Tako na zidovima možete vidjeti likove iz književnih djela, matematičke formule, planete, povijesne ličnosti, a pojedini zidovi su i „progovorili“ engleskim, njemačkim pa čak i glazbenim jezikom. **Emili Papac, Brigita Raguž, Martina Terkeš te Barbara Marijanović, Ivano Marčić, Klara Krešić i Ema Raič** uživali su ne samo tijekom oslikavanja zidova, nego i vidjevši oduševljene osmijehe na licima svojih prijatelja, ali i djelatnika.



### 1. MJESTO NA ŽUPANIJSKOM NATJECANJU

**David Raguž**, učenik V. razreda naše škole, osvojio je 1. mjesto na Županijskom natjecanju iz matematike za V. razrede.

Natjecanje je održano 28. travnja 2022.g. u OŠ Ilije Jakovljevića u Mostaru.

Davidov uspjeh rezultat je marljivog i upornog rada, ali ne smijemo izostaviti ni trud njegove učiteljice Ankice Njavro.



### KRASNOSLOV

Naša vrijedna učenica **Mihaela Raguž** predstavljala je školu na županijskom natjecanju u Krasnoslovu za 4. razrede i osvojila izvrsno 2. mjesto.

Na natjecanju, koje je održano u OŠ Petra Bakule u Mostaru, Mihaela je krasnoslovila pjesmu "Modra rijeka" Maka Dizdara.



### ZELENA REVOLUCIJA

Naša škola sudjeluje u projektu „Zelena revolucija“ koji je pokrenut od strane ZEOS eko-sistem. 7. ožujka smo djecu kroz prezentacije upoznali s projektom.

Učenici su naučili:

Što je e-otpad?

Što je recikliranje?

Kako i gdje pravilno odložiti e-otpad?



## Događaji u školi

### MAJČIN DAN

Naši najmlađi učenici održali su priredbe za Majčin dan u matičnoj i područnoj školi. Svojim mamama poklonili su pjesme, recitacije, igrokaze i time pokazali koliko su zahvalni za sve što mame čine za njih. Mame, hvala vam za sve!



### ŠKOLSKI IZLETI

Godišnjim planom i programom škole planiraju se jednodnevni izleti i ekscurzije učenika na kraju školske godine.

Školske 2021./2022. godine učenici 9. razreda organizirali su i realizirali trodnevnu posjetu Crnoj Gori.

Učenici ostalih razreda predmetne nastave posjetili su Eco selo Grabovica, a naši najmlađi upoznali su Trebinje i nadaleko poznatu špilju Vjetrenicu.



## Događaji u školi

### SPORTSKE IGRE



Dana 27.svibnja 2022. godine na Gradskom stadionu Stolac, održane su prve Sportske igre, pod nazivom „Sportom protiv ovisnosti“. Na igrama su sudjelovali učenici iz Osnovne škole Stolac, Prve osnovne škole Stolac te Osnovne škole Crnići. Organizator igara bila je JU „Centar za kulturu i sport“. Na samom početku učenici su poslušali predavanja stručnjaka iz Centra za mentalno zdravlje Stolac na temu „Mentalno zdravlje i ovisnosti“. Nakon predavanja učenici podijeljeni po razredima, pristupili su igrama za koje su se ranije prijavili. Neke od igara bile su: sportski poligon, utrka s novinama, nogotenis, iks-oks, utrka s pilates loptama, basket 3vs3 te potezanje konopa.



### TERENSKA NASTAVA

Kroz igru dijete raste, razvija se, spoznaje i uči o svijetu oko sebe. Igru, druženje, boravak na svježem zraku te detaljnije upoznavanje svog užeg zavičaja pružila nam je terenska nastava. Učenici nižih razreda naše škole 6. i 7. lipnja 2022. posjetili su nekropolu stećaka na Radimlji te kroz organizirani program djelatnika JU Radimlja upoznali prirodne ljepote i kulturno-povijesne znamenitosti našeg, u proljeće najljepšeg, grada Stoca.



## Događaji u školi



Dana 15.rujna 2022. godine policijski službenici posjetili su OŠ Stolac i PŠ Masline. U prvom razredu i u PŠ Masline održali su kratko predavanje. Upoznali su učenike s pravilima ponašanja u prometu, a nakon toga su se učenici 6. razreda okušali u ulozi policajca, zaustavljali su automobile te su vozačima dijelili letke i pozivali ih na odgovornost u vožnji.

Predstavnici MUP-a su u siječnju 2023.g. održali predavanje na temu "Maloljetnička delikvencija" za učenike osmih i devetih razreda.



Gost **stomatolog Nedjeljko Đogo** je za naše najmlađe održao radionicu na temu „Pravilno pranje zuba“.



Učenici predmetne nastave su 21.11. 2022.g. sa svojim razrednicima posjetili kino. Gledali su film pod nazivom "Pas".

Povodom Dana hrvatskog kazališta učenici razredne nastave zajedno sa PŠ Masline su 24.11.2022.g. posjetili Lutkarsko kazalište Mostar. Tom prigodom gledali su predstavu "Oblaković Mali".



Dana 17. listopada 2022. godine u našoj školi održano je predavanje za učenike od 2. do 5. razreda. Predavanje je održala **dr. med. Irena Perić**, spec. pedijatar, na temu Pravilno sjedenje. Kroz zanimljive primjere i vježbe pokazala je našim učenicima kako sačuvati svoju kralježnicu.



## Događaji u školi



### SVJETSKI DAN JABUKA

U četvrtak 20. listopada učenici i djelatnici naše škole obilježili su Svjetski dan jabuka kroz različite aktivnosti. Učenici su čitali priče i izreke o jabukama, recitali i pjevali pjesme u kojima se spominju jabuke, igrali igru jabuke na žlici... Na kraju su učenici pojeli sočne jabuke držeći se izreke „Jedna jabuka na dan tjera doktora iz kuće van.“



### MEĐUNARODNI DAN DJETETA

Međunarodni dan djeteta obilježava se svake godine 20. studenog jer je toga dana 1989. godine usvojena Konvencija o pravima djeteta. Ovaj dan na poseban je način posvećen djeci i njihovoj dobrobiti. U našoj školi Dan djeteta obilježen je kroz različite aktivnosti: zamjenom uloga učenik—nastavnik, igranjem društvenih igara, a organizirana su i natjecanja u tjelesnim aktivnostima. Učenici su noseći plave majice podržali promoviranje ravnopravnosti i inkluzije, a što je najvažnije bili su sretni, veseli i razigrani.



## Događaji u školi

### DANI KRUHA

Osnovna škola Stolac već godinama obilježava Dane kruha i zahvalnosti za plodove zemlje. Ove godine ta manifestacija održana je 14. listopada u središtu grada. Učenici su pripremili razne krušne proizvode, peciva te plodove zemlje. Nakon uvodnog pozdrava ravnateljice Katarine Matić, krušne proizvode, a i sve okupljene oko stolova blagoslovio je pok. don Ljubo Planinić. U sklopu izložbe peciva, najmlađi učenici su pripremili i kratak program.



### SVETI NIKOLA

Kao i svake godine na radost učenika PŠ Masline obilježen je blagdan svetog Nikole prigodnom priredbom, a ove godine su učenici dramske sekcije i u matičnoj školi pripremili kratku priredbu za ostale učenike. Recitacijom, pjesmom i igrokazima uljepšali su proslavu svetog Nikole. Osim poklonima sveti Nikola učenike je hrabrio lijepim i poticajnim riječima da i dalje budu marljivi i dobri.



## Događaji u školi

### PREDAVANJE ZA UČENIKE

Psihologinja Antonela Marković i socijalna radnica Gordana Raguž iz Centra za mentalno zdravlje, održale su predavanje 24. studenog 2022.g. za učenike sedmih i osmih razreda. Predavanje je bilo na temu "Zajedno protiv nasilja u školi".



### ŠKOLSKA KNJIŽNICA

Školska knjižnica ima važnu ulogu u odgojno-obrazovnom procesu. To je izvor informacija i znanja, ali i mjesto okupljanja učenika prilikom izvannastavnih aktivnosti.

Tijekom školske godine učenici zajedno sa knjižničarkom i drugim osobljem škole organiziraju kreativne radionice, susrete, Dane otvorenih vrata itd.

Na taj način obilježavamo sve važnije datume: *Međunarodni dan dječje knjige, Dan hrvatske knjige, Svjetski dan knjige i autorskih prava, Dan europske baštine, Mjesec knjige, Dan školskih knjižnica...*



## Događaji u školi



### DAN RUŽIČASTIH MAJICA

Dan ružičastih majica, poznatiji kao Pink Shirt Day, obilježen je i u našoj školi. Učenici i djelatnici su i ove godine odijevajući ružičasto te kroz različite kvizove, radionice i igre podigli glas protiv vršnjačkog nasilja. Osim matične škole aktivnosti su se provodile i u Područnoj školi Masline.



### HUMANITARNA AKCIJA

Humanitarna akcija kojom smo prošle godine omogućili besplatno obrazovanje jednom djetetu u Africi, nastavljena je i ove školske godine. Prikupljena novčana sredstva poslali smo u prave ruke i osigurali dječaku Syveriu Wanyonyi bezbrižno djetinjstvo. Još jednom smo pokazali kako naša djeca imaju veliko srce!



➤♥◀  
MALI DOM

ZAHVALNICA  
koju prima  
osnovna škola STOLAC  
iz Bosne i Hercegovine

za sudjelovanje u našem projektu Ujak Ante  
u kojem im je štitičnik bio  
dječak Syverio Wanyonyi

Radujemo se što ste svojim doprinosom omogućili afričkom  
djetetu bolje školovanje, a time i bolju budućnost.

Zajedno smo graditelji boljega svijeta!

ASANTE! HVALA!

U ime OŠ Mikima, Malog doma i svoje osobno,

*Fra Miro Babić OFM*  
Fra Miro Babić, OFM  
voditelj franjevačke misije Donja Subukija, Kenija

Mali dom | P.O. Box 111, 20100 Subukia - KENYA |  
fra.miro.babic.ofm | info@maldom.com |  
www.maldom.com

## GLAZBENA ŠKOLA

Već dugi niz godina, u sklopu Osnovne škole Stolac, djeluje i Glazbena škola. Pri upisu u Glazbenu školu učenik bira između tri instrumenta (klavir, gitara, harmonika) te tijekom šest godina školovanja individualno proučava i usavršava tehnike sviranja. Uz instrument, učenik je obvezan pohađati i zajedničke predmete. U zajedničke predmete spadaju solfeggio koji se pohađa svih šest godina, zbor koji pohađaju učenici od III. do VI. razreda te teorija glazbe koju pohađaju samo učenici VI. razreda. Trenutno, glazbenu školu pohađa 46 učenika.

Svake godine imamo javne nastupe ili, kako ih mi volimo nazvati, koncerte. Božićni i završni koncerti su događaji za koje se tijekom cijele godine marljivo spremamo. Svi učenici nestrpljivo čekaju trenutak kada će njihov trud i rad biti nagrađen. Nama je najveća nagrada pljesak i osmijeh na licu naših roditelja, ali i dobra ocjena u dnevniku je uvijek dobrodošla. Naši nastavnici uvijek prepoznaju želju za učenjem nečeg novog, stoga nam pokušavaju na najzanimljiviji način približiti nove pojmove. Najbolji primjer toga bio je odlazak u Sarajevo, posjet kazalištu i sudjelovanje na operi Ježeva kućica. S pravom mogu reći da je Glazbena škola mjesto zabave, druženja, stjecanja novih iskustava, ali i jedna velika obveza.



## Zrcalo



Učenica sam VI. razreda Glazbene škole i redovna učenica IX. razreda Osnovne škole "Crnići". Osim mene, VI. razred, pohađaju još tri učenika. Klavir je bio izbor većine. Od nas četvero, samo jedan učenik svira gitaru. Tri do četiri puta tjedno imamo nastavu u Glazbenoj školi. Iz tjedna u tjedan imamo po dva sata instrumenta, solfeggia, teorije te zбора. Često sam razmišljala o odustajanju. No, i dalje sam tu. Završavam osnovno glazbeno obrazovanje i ne kajem se što ipak nisam odustala. Uz sve obveze koje nosi osnovna škola trebalo je uklopiti i glazbenu. Dosta puta je bilo teško svoje slobodno vrijeme potrošiti na sviranje klavira umjesto druženja s prijateljima. Nije bilo lako slušati kako se svi naši prijatelji nakon škole odmaraju, a mi umjesto toga idemo u drugu školu. Vremenom smo se naviknuli organizirati svoje vrijeme i završiti sve svoje obveze tako da nam ostane puno više slobodnog vremena.

Na kraju krajeva, Glazbena škola nam je donijela puno novih iskustava. Naučili smo dosta korisnih stvari ne samo o glazbi već i o životu. Kako budućim tako i sadašnjim učenicima poručujem neka nikada ne odustaju od konačnog cilja, već da snažno koračaju naprijed.

Marija Bošković



## Guinnessova knjiga rekorda



Mnogo puta smo čuli za Guinnessovu knjigu rekorda i razgovarali koji su to sve rekordi zapisani u njoj. Vrlo često su to bizarne i pomalo nevjerovatne stvari.

No, je li vam poznato kako je ta knjiga nastala? Zna li koju zanimljivost baš o njoj?

U nastavku možete pročitati deset zanimljivosti o knjizi rekorda. Provjerite jeste li neku od njih već znali.

1. Guinnessova knjiga rekorda prvi put je objavljena 1955. godine. Prvotni plan bio je podijeliti besplatne primjerke po irskim i britanskim pubovima, no srećom po autora i nakladnike, ipak se krenulo u prodaju.

2. Od tada do danas njezina popularnost ne jenjava. Ako ostavimo sa strane knjige poput Biblije i Kurana, Guinnessova knjiga rekorda jedna je od najprodavanijih knjiga svijeta. Objavljena je u 100 država svijeta na 23 jezika, a svojedobno je i sama bila svojevrsni rekord prodaje.

3. Kad smo kod rekorda same Guinnessove knjige rekorda, spomenimo još jedan neslavni rekord koji knjiga drži: najčešće je ukradena knjiga iz javnih knjižnica.

4. S obzirom na naslov postavlja se pitanje ima li ova knjiga veze s pivovarom? Itekako! Upravo je pivovara Guinness bila vlasnik knjige. Točnije, Sir Hugh Beaver osmislio je ideju za knjigu, a on sam je u to doba bio direktor pivovare.



5. Kako je Beaveru uopće pala na pamet ta ideja? Beaver je nakon lovačkog druženja s prijateljima sjeo u pub i nakon nekoliko piva počela je rasprava o tome koja ptica je najbrža. Nikako se nisu mogli dogovoriti, a nisu mogli pronaći ni adekvatnu literaturu koja bi riješila svađu jednom zauvijek. U tom trenutku sjetio se koliko često rasprave među natjecateljski nastrojenim muškarcima u pivnicama završe neriješeno i kako bi bilo zgodno kad bi postojala knjiga koja bi presudila u svađama.



Engleska: najmanje novine na svijetu



SAD: 3500 čačkalica u bradi



Turska: najviši čovjek na svijetu

6. Godišnje se za obaranje rekorda raznih vrsta prijavi oko 50 000 ljudi. No, samo tisuću njih uđe u Guinnessov krug – što i nije mala brojka.

7. No, postoje kategorije u kojima se iz etičkih i sigurnosnih razloga ne možete natjecati. Stoga nemojte ni pokušavati ništa prilikom čega biste nanijeli bol životinji ili ju ubili. Natjecanja u

ispijanju alkoholnih pića ili konzumiranja namirnica koje mogu biti opasnost po ljudsko zdravlje također su obustavljene.

8. S druge strane, postoji čitav niz bizarnih rekorda kojima možete ubiti vrijeme: najviše post-it papirića nalijepljenih na lice, slaganje najmanje Rubikove kocke od jedva 6 milimetara, najteži predmeti podignuti ljepilom...

9. Simpatičan pokušaj obaranja rekorda dogodio se u Iranu kada su pokušali usred Teherana napraviti najveći sendvič na svijetu, no nisu uspjeli jer su ga – pojeli! Bio je dugačak 1500 metara. Ali, kako su ga s jedne strane suci počeli mjeriti, ljudi s drugog kraja su ga počeli jesti. Je li sendvič djelovao tako ukusno ili više nisu mogli izdržati, nepoznato je – sigurno je samo to da su pojeli dokaz i tako poništili natjecanje.

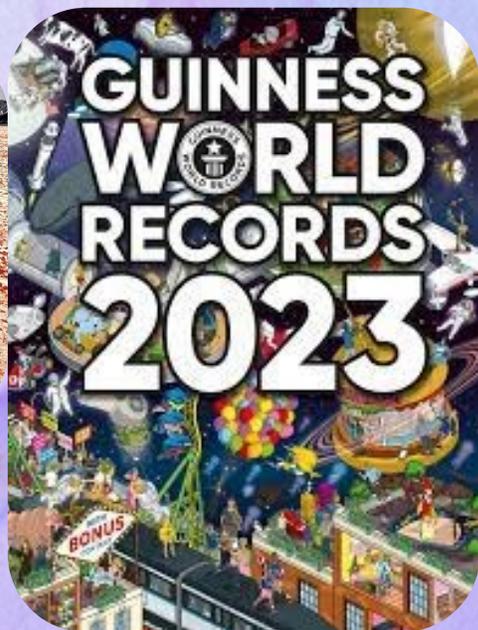
10. Jedno od najčešćih pitanja jest: „Dobije li onaj tko obori rekord ikakav novac?“ - Ne. Nema novčane nagrade, samo se dobije certifikat kao potvrda. No, nakon javnog priznanja mogu uslijediti primjerice sponzorstva, slava i neki drugi kanali za zaradu.



Thumbelina—najmanji konj



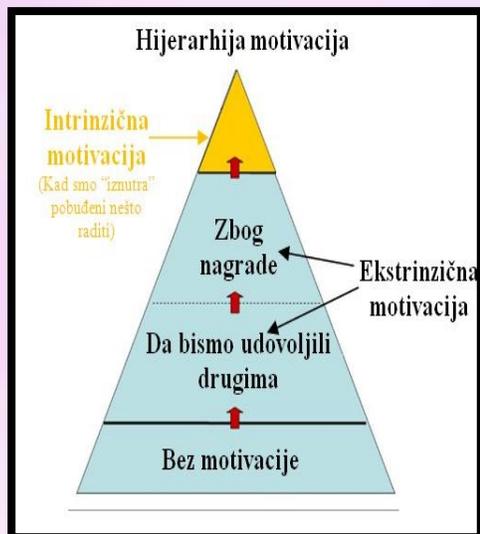
SAD: najveća pizza na svijetu



SEKCIJA: KLUB MLADIH KNJIŽNIČARA I NOVINARA

## KAKO POTICATI MOTIVACIJU UČENIKA U NASTAVI

Iz ureda pedagoginje



*„Najvažniji motiv za rad u školi i u životu jest zadovoljstvo u radu, zadovoljstvo u njegovom rezultatu i znanju o vrijednosti koju taj rezultat ima za zajednicu... Poznao sam djecu koja su više voljela školu nego praznike.“ Albert Einstein*

Jedan od najvećih izazova za nastavnike te pitanje koje si gotovo svakodnevno postavljaju je zasigurno kako učenike potaknuti na motivirano i aktivno sudjelovanje u nastavi.

Na pitanje kako motivirati učenike na učenje ne postoji jednostavan odgovor niti recept koji se može primijeniti u svakoj situaciji. Prije svega si svaki pedagoški radnik mora osvijestiti da je **svaki učenik različit**, posjeduje vlastita životna iskustva, odrasta u specifičnoj obitelji, različitih je intelektualnih sposobnosti, emocionalne i socijalne inteligencije, interesa i sklonosti, navika i ambicija od ostalih učenika u razredu.

Motivaciju se može promatrati iz različitih perspektiva, primjerice iz podjele na **ekstrinzičnu i intrinzičnu motivaciju**:

### Kako povećati intrinzičnu motivaciju:

- povezati gradivo sa stvarnim životom
- gradivo prilagoditi učeničkim interesima
- nastavu obogatiti novim sadržajima i raznolikošću
- aktivirati učenike
- poticati radoznalost
- naučiti učenike da uče ono što im nije zanimljivo

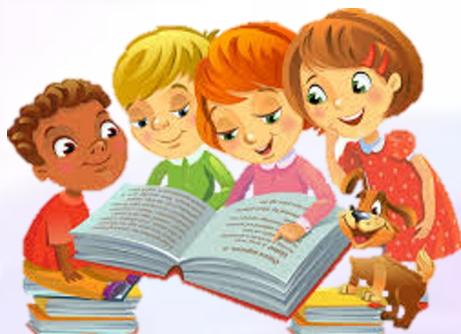


**Ekstrinzično** motivirana osoba djeluje jer postoji neka vanjska posljedica za određeno ponašanje, tj. nagrada ili kazna. Poticanje motivacije učenika ekstrinzičnim metodama može biti korištenje ocjena, pohvala ili nagrada.

### Koje prepreke koče motivaciju učenika za učenje?

Kada se učenik ne smatra dovoljno kompetentnim za ispunjavanje zadanih zadataka ili očekivanja javlja se **anksioznost, briga i strah od neuspjeha**. Kada je učenik doista i kontinuirano neuspješan u svojim nastojanjima dolazi do **frustracije** s kojom se obično ne zna nositi te se njegova motivacija za učenje sve više smanjuje.

**Dosada** je jedan od najčešćih osjećaja koje učenici doživljavaju u školi. Osim u slučaju kada učenici nastavnikove metode ili zadatke smatraju dosadnima, ovaj osjećaj se često pojavljuje kada **sposobnosti učenika nadilaze ono što se od njih očekuje**. U tom slučaju učenici također često postaju pasivni i nemotivirani u nastavi.



*Motivacija za učenje je nešto o čemu se mora voditi briga od malih nogu, jer djeca jako rano počinju stvarati navike i potrebno ih je na vrijeme motivirati, kada je riječ o njihovim školskim obvezama i aktivnostima.*

## DANI HRVATSKOGA JEZIKA



Dani hrvatskoga jezika slave se od 1997. godine i ovom se manifestacijom želi istaknuti važnost očuvanja materinskoga jezika, svih njegovih narječja i dijalekata te upoznati javnost s bogatom hrvatskom jezičnom baštinom i sjajnom jezičnom poviješću. Održava se svake godine u mjesecu ožujku, od 11. do 17. ožujka.

Manifestacija je utemeljena u spomen na Deklaraciju o nazivu i položaju hrvatskoga književnog jezika po nadnevcima deklaracijskih zbivanja: 13. ožujka Deklaracija

je prihvaćena, do 15. ožujka potpisale su je sve relevantne udruge i ustanove, 17. ožujka 1967. godine objavljena je u Telegramu.

Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika, proglas kojeg su 1967. godine objavili hrvatski jezikoslovci, nezadovoljni objavljenim rječnicima i pravopisima u kojima se jezik, u skladu s Novosadskim dogovorom, nazivao srpskohrvatskim/hrvatskosrpskim te se nastojalo postići da Hrvati govore jezik koji će biti tek lokalna varijanta srpskog jezika. U Deklaraciji, koju je potpisalo 18 kulturnih i znanstvenih ustanova u Hrvatskoj, iznijeli su svoje negativne stavove o Novosadskom dogovoru. Odlučujuću ulogu u nastanku Deklaracije imala je Matica hrvatska.

### Jeste li znali?



- da je Bašćanska ploča dragi kamen hrvatskoga jezika
- da je Hrvatska jedina zemlja koja ima najstarije tiskane knjige/inkunabule na dvama pismima – glagoljici i latinici
- da je u Hrvatskome saboru 1843. prvi službeni govor održao Ivan Kukuljević Sakcinski
- da se do 1847. godine u službenim i javnim ustanovama u Hrvatskoj govorilo latinskim jezikom
- da je za jezično ujedinjavanje Hrvata zaslužan Ljudevit Gaj u 19. stoljeću



## PROBLEMI I RJEŠENJA PLASTIČNOG OTPADA

EKO KUTAK

Svake godine 13 milijuna tona plastike završi u moru, oceanu te pritom ubije najmanje milijun morskih životinja.

Utjecajem morske vode, sunca i vjetrova plastika se usitnjava u mikroplastiku. Mikroplastika je prisutna u trećini riba, rakova i školjkaša.



Kemikalije i plastika utječu na biološku raznolikost te stvaraju dodatni stres eko sustava.

Jedan od težih slučajeva je plastika u moru, oceanu na kojeg otpada ukupno 80% svjetskog otpada.



Znanstvenici još uvijek nisu sigurni koliko štetu plastika iz vode čini našem svijetu. No, ona sadrži niz kemikalija, od kojih su mnoge toksične ili ometaju rad hormona.

Od 5. lipnja 1974. obilježava se Svjetski dan okoliša, s ciljem zaštite prirode za buduće generacije.



Kako bi se spriječilo daljnje onečišćenje oceana i mora potrebno je smanjiti upotrebu jednokratnih plastičnih proizvoda te povećati svijest ljudi o važnosti zaštite okoliša.

Plastični otpad treba odlagati ili reciklirati u posebne kontejnere. Vrste plastičnog otpada su: plastični ambalažni otpad, plastični otpad nastao prilikom izgradnje i rušenja i plastični otpad iz eko otpada.

**Kako možemo pomoći u eko sustavu:**

- 1. Prestati koristiti plastične slamke, plastični pribor...**
- 2. U kupovinu nositi vlastite torbe, a ne koristiti plastične vrećice.**



## WELCOME TO STOLAC

Stolac and the region have been inhabited throughout their entire history. The traces of ancient cultures and past times are visible even today. Stolac is situated at the crossroad of busy tourist roads, both local and international, such as Sarajevo – Neum, Mostar – Dubrovnik and Dubrovnik – Međugorje. Stolac has got many cultural – historic monuments, and they all give you a WARM WELCOME.



### THE POSITION AND NATURAL CONDITIONS

Stolac, the city in the south-east of Bosnia and Herzegovina, which has been inhabited since the ancient times due to the Mediterranean climate, is situated on the road from Bosnia and Herzegovina towards Dubrovnik.

Stolac is an open town for all people who come here to learn about the history of mankind and it offers visiting all the cultural – historic and national monuments.

The clear and winding river Bregava (31 km) flows through Stolac and into the river Neretva as its left tributary. The fertile field of Vidovo polje is placed along the river, and it also forms the most famous waterfalls Provalije, whose average height is up to eight meters. Stolac was also announced as the city with the largest number of sunny days per year in the country.



### A BRIEF HISTORY

Stolac is an open history book. 15000 years ago a man drew a horse on a rock in Stolac with the motives of hunting. It was in the cave Badanj on the banks of the river Bregava. The whole area is rich in the localities with the findings from the periods of Paleolithic, Neolithic, the Bronze Age and the Iron Age. The community of the Illyrians who built the grand city of Daorson was formed in the Bronze Age. In the middle of the 1st century BC and with the arrival of the Romans, the city was dismissed and life kept developing along the river Bregava. During the first years of AD the city of Dilluntum was developed under the influence of the Roman culture. The oldest example of a work of art of the early medieval Bosnia and Herzegovina was found in the village of Poprati not far from Stolac. It is a stone relief of Virgin Mary with a Child, and it dates back to the 8th century.

The Middle ages are presented by the Vidoški grad. The town which developed in the foot of this fortification, and which is today called Stolac, was first mentioned in 1420.

A special kind of art was created in the Middle Ages in the form of tombstones. One of the most beautiful necropolises of this kind is in Radimlja.

During the Turkish rule the city was further developed. A large number of mills and five bridges were built on the river Bregava. The Austro-Hungarian authorities continue building public objects and other important objects.

## RADIMLJA

A historical place with stećci, the national monument Radimlja near Stolac consists of a large number of monolithic tombstones of different shapes and of high artistic quality, thus belonging to the most important medieval monuments in Bosnia and Hercegovina.

The necropolis dates back to the period 15-16th century and consists of 133 tombstones.



## BADANJ

Badanj belongs to one of the oldest human habitats in Bosnia and Hercegovina. It was discovered in 1976.

The cave is situated in the canyon of the river Bregava several kilometers downstream from Stolac. The engravings of a horse, which were engraved by the Homo Triscus 15 000 years ago, were found in a rock in the cave. The cave Badanj is considered to be the fourth cave of this sort in the world, and it is the oldest monument of the Paleolithic art in the South-East Europe.



## DAORSON

The fortified Illyrian city of Daorson was named after the Illyrian tribe Daorsi and it is situated on the hill of Ošanjići above Stolac.

The tribe Daorsi was mentioned in 16th century BC. However, judging by the visible remains of the city, it was most likely founded between 4th and 3rd century BC. Due to the ceramic, jewelry and money that were found, the inhabitants of Daorson are assumed to have reached a high degree in the development of the culture, economy and Hellenistic art.





## DEUTSCH MACHT SPAß



Učenci naše škole pohađaju njemački jezik kao izborni predmet. Iako pored svih svakodnevnih obveza i mnogih drugih predmeta, učenje još jednog stranog jezika može zvučati kao još jedno opterećenje i dodatni sati tijekom već ionako prepunog rasporeda, ipak je učenje njemačkog jezika zabavno.

Učenje njemačkog jezika učinili smo zabavnim kroz razne igrice i kvizove, a atmosferu u učionici učinili opuštenom kroz zanimljive sadržaje.

Učenci su tijekom mjeseca prosinca na satu radili raznorazne plakate na temu najljepšeg doba godine, Božića. Crtajući plakate, naučili smo kako poželjeti Sretan Božić na njemačkom jeziku te riječi vezane za Božić.

Uz to, pisali smo pismo sv. Nikoli na njemačkom jeziku sa našim željama.



## 20 ZANIMLJIVIH ČINJENICA KOJE NISTE ZNALI O RAČUNALIMA



1. **Prvo elektroničko računalo ENIAC** težilo je preko 27 tona i zauzimalo površinu od 168 kvadratnih metara. Otprilike kao dva prosječna stana.
2. Samo 10 posto novaca u svijetu postoji u fizičkom obliku, dok je ostatak pohranjen u računalima, odnosno serverima.
3. **TYPEWRITER** je najduža riječ koju možete napisati koristeći samo jedan red na tipkovnici.
4. **Doug Engelbart** je izumio prvi računalni **miš** oko 1964. godine i bio je izrađen od drveta.
5. Svakog mjeseca na "tržištu" se pojavi preko 5 000 novih virusa ili varijacija starih.
6. Oko 50 posto "vandalizma" koji se radi na Wikipediji, uhvati jedno računalo i to s preciznošću od 90%.
7. Ako bi se na svijetu pojavilo **računalo snažno poput ljudskog mozga**, ono bi bilo u mogućnosti odraditi 38 tisuća trilijuna operacija u sekundi i imalo bi oko 3850 terabajta memorije.
8. Lozinka za računalne kontrole s kojima se moglo lansirati nuklearne projekte iz Amerike, je 8 godina imalo lozinku "00000000".
9. Otprilike 70% virusa koji su napisani, napisali su ih ljudi koji rade za razne kriminalne organizacije.
10. **HP, Microsoft i Apple** imaju jednu zajedničku stvar, a to je da su početak imali – u garaži.
11. Prosječna osoba trepće oko 20 puta u minuti. No, kada koristi računalo, ta brojka je 7 puta u minuti.
12. Kuća u kojoj živi **Bill Gates** je bila dizajnirana na **Macintosh** računalu.
13. **Prvi tvrdi disk** na svijetu napravljen je 1979. godine i sadržavao je **5 MB** podataka.
14. **Prvi tvrdi disk** koji je imao kapacitet od **1 Gb** težio je oko 250 kilograma i koštao je 40 000 dolara.
15. 80 posto emailova koji se danas pošalju su najobičniji **spam**.
16. Grupa od 12 inženjera koji su dizajnirali IBM-ov PC su ostale kolege u firmi zvali "The Dirty Dozen".
17. Originalno ime **Windowsa** bilo je "**Interface Manager**". U zadnji trenutak proizvod je ipak nazvan "Windows".
18. Prvi mikroprocesor koji je Intel napravio bio je model 4004. On je dizajniran za kalkulator i tada nitko nije mogao ni slutiti gdje će ih to odvesti.
19. **IBM-ovo računalo** 5120 napravljeno je 1980. godine i to je najteže osobno računalo ikad napravljeno. Imalo je oko **50 kilograma**, dok ako ste na to dodali "floppy disk", težina je bila dodatnih 60-ak kilograma.
20. "**Genesis Device**" demonstracijski video iz Star Treka II: The Wrath of Khan je prvi potpuno računalni generiran dio filma u povijesti kinematografije. Taj studio je kasnije postao **Pixar**.



## Razgovor s učenicom generacije



Naša škola svake školske godine bira učenika/ učenicu generacije. U ovom broju Zrcala razgovarali smo sa prošlogodišnjom učenicom generacije, **Ninom Marijanović**. O njezinoj hrabrosti i skromnosti već smo pisali, no kroz ovaj razgovor ćemo je još bolje upoznati. Naravno, cijela škola je ponosna na njezine dosadašnje uspjehe i želimo joj da istim hrabrim koracima nastavi koračati kroz život!

**Z: Možeš li se kratko predstaviti?**

**N:** Zovem se Nina Marijanović, rođena sam 17.8.2007. godine u Metkoviću, gdje trenutno i nastupam za ženski nogometni klub „Neretva Metković“. Trenutno živim u Stocu, dok sam godinu dana provela i u Zagrebu zbog liječenja od akutno limfoblastične leukemije. Moji roditelji su Valentina i Mario te imam brata Mateja.

**Z: Kakav je osjećaj biti najbolji učenik svoje generacije?**

**N:** Cilj svakog perspektivnog učenika jest biti najbolji u nečemu pa je tako to bio i moj cilj, koji sam kao što znate, i ispunila. Šok, ponos, nevjerica, radost te mnogi drugi osjećaji su me ispunili saznanjem o ovom priznanju. No, kad bih bila iskrena rekla bih vam da se ne smatram najboljom učenicom generacije, jer smatram da su moje školske kolege bili jako dobra konkurencija svih ovih godina te da su podjednako kao i ja zaslužili velika priznanja za sav uloženi trud i brojna odricanja, koja su rezultirala dobrim uspjesima.



**Z: Imaš li hobije? Je li ih teško uskladiti sa svim školskim obvezama?**

**N:** Moje slobodno vrijeme pored školskih obveza je ispunjeno brojnim hobijima kao što je sviranje gitare, crtanje te glavni hobi, koji me prati kroz čitav život, jest nogomet, bez kojeg bi veliki dio mog života ostao neispunjena priča...

Trenutno još stvaram neke nove navike koje će mi pomoći uskladiti ponajviše sportske

obveze sa onim školskim i moram priznati da ima dana kada bih poželjela da dan traje 48 sati kako bih sve stigla. Naravno ništa mi nije teško, jer znam da se svaka sekunda uložnog truda, isplati.

**Z: Koji školski predmet ti je najdraži i zašto?**

**N:** Trenutno moj najdraži predmet je engleski jezik koji sam vrlo dobro usvojila i u osnovnoj školi, iako je to bio predmet koji mi je zadavao najviše briga. Pokušavala sam što više raditi na svojim nedostacima jer je to jedan od predmeta koji će biti izuzetno potreban za moju budućnost.





**Z: Kako si se prilagodila novoj školi i što nakon nje? Koji su ti planovi?**

**N:** Kao što sam i rekla, školovanje sam nastavila u Stocu u općoj gimnaziji i vrlo sam zadovoljna svojim rezultatima, načinom učenja, kao i profesorima i kolegama s kojima dijelim i znanje i učionicu. Nakon gimnazije planiram upisati fakultet arhitekture, ali još ne mogu potvrditi hoće li se moje školovanje nastaviti u Bosni i Hercegovini ili u drugim zemljama. Također se pored toga istovremeno planiram profesionalno baviti sportom.

**Z: Koje osobine, po tvom mišljenju, treba imati izvrstan učitelj?**

**N:** Iskreno priznajem da sam tijekom osnovnog školovanja bila počašćena imati učitelje i nastavnike koji su po svim mojim kriterijima bili sasvim razumni, školovani, šaljivi te požrtvovani učitelji i nastavnici, koji su prvenstveno bili ljudi velikog srca te bih ih uzela kao odlične primjere izvrsnih učitelja.

**Z: Tko ti je najveća podrška u životu?**

**N:** Najvećom podrškom u životu smatram svoje roditelje i brata koji su bili tu za mene u dobrim i u lošim danima. Uvijek su me podržavali znajući za svaki moj propust, manu, životne greške te me i u najtežim danima, iskreno voljeli svim srcem. Na tome ću im biti zahvalna do kraja života.

**Z: Kakva si sjećanja ponijela iz osnovne škole?**

**N:** Osnovnu školu ću zauvijek pamti po dobrim atmosferama, odličnim šalama te svađama zbog odnosa Hajduka i Dinama, koje bi trajale u nedogled. Pamtim je po nekim trenucima sa kolegama i prijateljima sa kojima mi nikada nije bilo dosadno. To su sve moji prijatelji, kolege, nastavnici i učitelji sa kojima sam dijelila vesele prostorije velik dio svog života.

**Z: Što želiš poručiti našim učenicima?**

**N:** Kao obična djevojka dobronamjernog savjeta, želim poručiti svim učenicima da ne gube vrijeme na stvari koje ni u kojem dijelu njihovog života neće imati dobar utjecaj na njih. Posvetite se otkrivanju svojih talenata, marljivo radite na njima i blistavim očima gledajte u svoju budućnost. Ne dopustite da vam tuđa mišljenja ili neki trenutni neuspjeh pokvari ravnotežu. Neka vam to bude samo dobra lekcija kako nastaviti uspravno hodati!





## Veseljaci

*Razigrani, znatiželjni*

*Trčati, brbljati, učiti*

*Sedamnaest malih upornih*

*glavica*

*Prvašići!*





***Predstavljamo vam drugi razred Osnovne škole Stolac!***

***Učenici su vrijedni, aktivni i razigrani. Vole se likovno izražavati, jako vole sport, posebno nogomet. Pet djevojčica i dvanaest dječaka čini ovaj poseban odjel. Već su se navikli na poslijepodnevnu smjenu, redovito usvajaju gradivo, kulturni su i lijepo se odnose prema drugima. Poštuju razredna pravila i kućni red škole. Neki vole šale i zdrav humor, što je dobro, jer smijeh je lijek. Jako smo ponosni na njih!***



### NAJBOLJE PRIJATELJICE

Katja i Petra treći su razred. One su frendice od malih nogu. Svaki dan one su spremne na neku novu zgodu. Smiju se, zajedno i zadaću pišu, a kad pogriješe učitelji im crvenom olovkom zadaću brišu. Njima to ništa nije strašno, jer one kažu: -Naše je djetinjstvo i živimo da nam bude slatko.



Petra Rajič III.a



### MOJA NAJDRAŽA PETICA

U drugom polugodištu trećeg razreda iz likovnog sam dobio 5. Bio sam jako sretan! Ispričat ću vam: 17.1.2023. godine radili smo snjegovića. Ponio sam bijelu čarapu napunjenu rižom. Oblikovao sam snjegovića i na njegovom tijelu nacrtao gumbе, oči i usta. Nos je bio čačkalica koju sam obojio. Šal je bila vrpca, a metla slamka. To mi je najdraža petica jer je bilo zabavno i lako sam ju zaradio.

Andrej Raguž III.a

### MOJA PRVA SRETNA PETICA

Moja prva petica bila je iz matematike. Jako me je usrećila. Tu sam peticu dobio jer sam mnogo vježbao i radio. Trud se isplatio i zato mi je to najsretnija petica.

Luka Matić III.a



### ANDREJ I JA

Moj najbolji prijatelj je Andrej. Mi se skupa igramo, pričamo viceve i radimo sve što najbolji prijatelji rade zajedno. Najdraže nam je loviti kukce i igrati nogomet. Ne živimo u istom gradu. Andrej živi u Grabovinama, a ja u Stocu. Ali to ne znači da se ne družimo. Imamo školu. U školi se pričamo i družimo, u školi dobro učimo i radimo zadaće. Andrej i ja smo najbolji prijatelji.

Nikola Obradović III.a



## ŠKOLA MALA

Škola mala, radost prava  
zadaje mi brige često  
al' je moje drago mjesto.

Učim slova, brojke razne,  
prijatelje imam krasne.  
Učiteljica kao mati  
savjet će nam rado dati.

Možda jest nekad teško  
Al volim to krasno mjesto.

Sara Lončar III. b



## MOJA ŠKOLA

Moja škola se zove Osnovna škola Stolac. Okružena je lijepim parkom. Ja se zovem Marko i učenik sam 3. razreda. Kad sam krenuo u prvi razred bilo je teško jer smo bili "corona generacija". Naš prvi dan je prošao pod maskama upoznavajući učiteljicu i svoje nove prijatelje. Neki od nas su se znali iz vrtića, a među njima je bila i moja cura.♥ Učiteljica nas je naučila čitati, pisati i kako biti prijatelji iako smo bili na udaljenosti od 1.5 m. Najteže je bilo kad smo ostali u domovima i nismo se mogli zajedno igrati i učiti. Zajedno smo uspjeli sve prebroditi. Hvala Bogu, corona je iza nas i ponovno smo se vratili u školske klupe. Tada je uslijedio novi šok. Podjela našeg razreda. U drugoj skupini je ostala učiteljica, moji prijatelji pa čak i moja cura. Dobio sam novu učiteljicu koja nam se jednako posvetila i pomogla nam u novom početku. Jako volim svoju školu, učiteljicu i prijatelje koji ostaju za cijeli život.

Pripremila: Lucijana Perić



## MOJ OMILJENI PREDMET

Moj omiljeni predmet je likovna kultura. Ljubav prema crtanju se rodila gledajući prekrasne crteže na internetu. Poželjela sam i ja biti velika umjetnica. Poželjela sam da se drugi ljudi dive mojim crtežima. Imam puno crteža koje čuvam u jednoj mapi. Obožavam kad učiteljica na satu kaže da možemo crtati rad po želji. Tada budem jako sretna. Uplovim u neki svoj svijet mašte u kojem nikoga ne čujem i ne vidim. Tako nastaju moji kreativni radovi.

Marko Papac III. b



Leonora Stijepić III. b

## PRIJATELJSTVO

Prijateljstvo je bogatstvo.  
Prijatelji čuvaju tajne. Svaka tajna je ljepša kad je imaš nekome povjeriti na čuvanje.  
Prijatelji daju savjete. Uvijek će ti reći što je dobro, a što ne u tvojim postupcima.  
Prijatelji pomažu. Pružit će ti ruku i pomoći u teškim situacijama.  
Prijatelji su božji dar.

Martina Raguž III. b



## IV. razred

### ZIMA

Stigla je zima i vesele pahuljice lepršaju po zraku nošene laganim vjetrom.

Veseli zvuci su na neko vrijeme nestali. Gradom vlada mir i tišina. Samo se čuje glasan žubor nabujale rijeke. Puste grane drveća nadvile su se nad park. Čekaju ljepše vrijeme, ptice i djecu. Iz dimnjaka se vidi dim. Svi su u svojim toplim domovima. Kroz prozor vire djeca gledajući bijeli pokrivač. Spremaju se uživati u zimskim radostima.

Zima je hladna, kišovita i snježna, ali ipak lijepa i zabavna. Ja je volim i uživam u njenim danima.



Petra Kulaš



Luka Perić



Ivan Bosco Šutalo

## ZIMA



Ana Perić

Kišovitoj i sivoj jeseni došao je kraj. Dani postaju hladniji jer nam dolazi zima. Zima svoj trag ostavlja svugdje. Priroda spava i sve je tiho i mirno. Na požutjelu travu pao je mraz koji se blista pod zimskim suncem. Na drveću nema ničega, samo gole grane. Zima je probudila uspavane dimnjake iz kojih izlazi dim kao da pleše. Kada padne snijeg, zima je čarobna. Tada sve oživi. Najviše se čuju dječji glasovi i smijeh. Ja volim zimu, jer tada najviše vremena provodim sa svojom obitelji.

Ivan Bosco Šutalo



Petra Kulaš



David Perić

## ZIMA

Zima je doba kada je sve mirno. Meni je ova zima već pomalo dosadila jer nema snijega. Najavili su kako će uskoro padati.

Navikli smo odlaziti na okolna brda kako bi se igrali u snijegu. Sjećam se kako nas je tata jednom vozio čak do Kupresa. Bilo je sunčano i hladno. Čitav dan smo se igrali. Roditelji su nam pravili roštilj. Za djecu su najljepši zimski dan na snijegu.

Željela bih da bude isto i ove godine. Nadam se tom bijelom pokrivaču.

Ana Perić



Barbara Vučina

## Naši petaši



Roko Raguž, V.a

### ZIMA

Životinje spavaju zimski san.

Lišće odlazi, a snijeg dolazi.

Snijeg pada, pokriva šare

djeca se igraju, a pahulje pale.

Zima je hladna i bijela, a

ipak radosna i lijepa.

Hladnoća i mraz

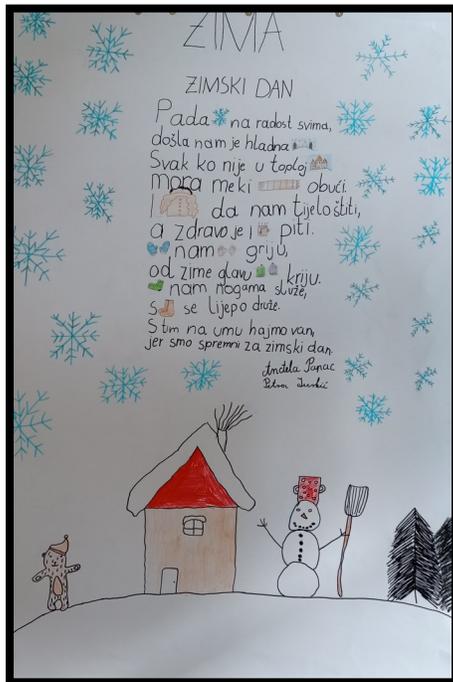
prekrivaju

grad, u dječjim srcima

toplije

nego ikad.

Iva Šutalo, V.a



### VOLIM ČITATI

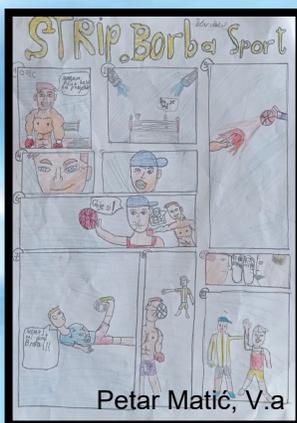
Čitanje je vrlo važno, da bi znanje bilo snažno.

Tko voli čitati on uvijek bira, najzanimljivija je lektira.

Što se zabave za mene tiče, najdraže su mi priče.

Tko je pomalo umjetnički tip, on uvijek čita strip.

A kad nam priče čitaju majke, to su uglavnom basne i bajke.

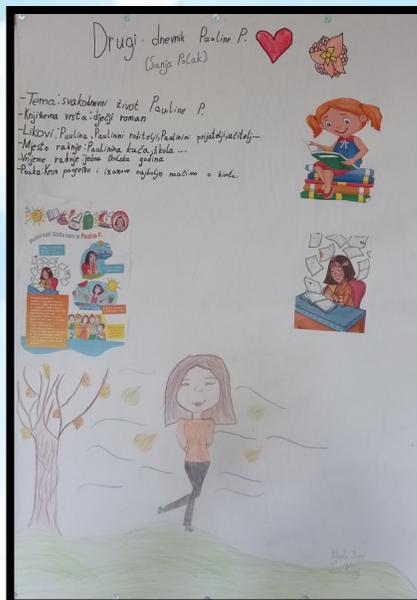


Petar Matić, V.a

Ivan Brkić, V.a

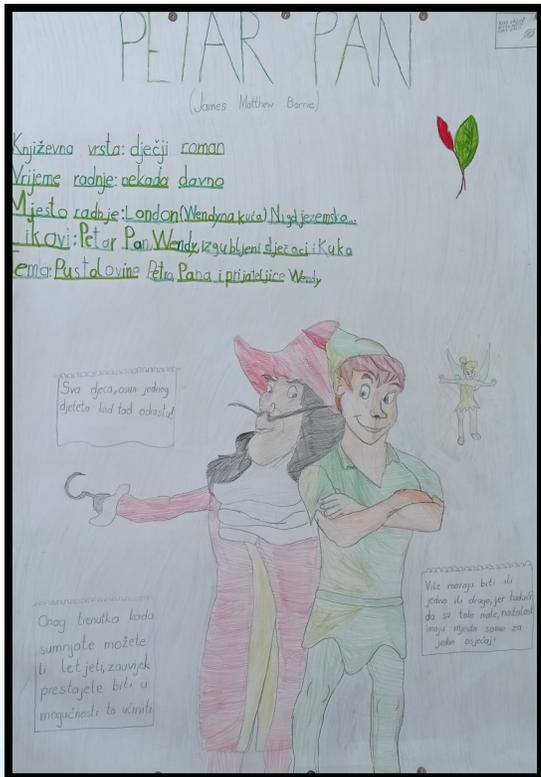


Lara Papac, V.a



Ivan Brkić, V.a

## Naši petaši



### ZIMA

Na znanje svima stigla je zima.

Pale su prve pahulje snježne i one su vrlo nježne.

Za snješka to je prava sreća i od puno pahulja glava mu je još veća.



Ana Matić, V.a

### SAN DESETOGODIŠNJAKA

Legoh ja u krevet rano da bih mogla ustati u jutro rano.

Utonuh polako u san, a u snu je novi dan.

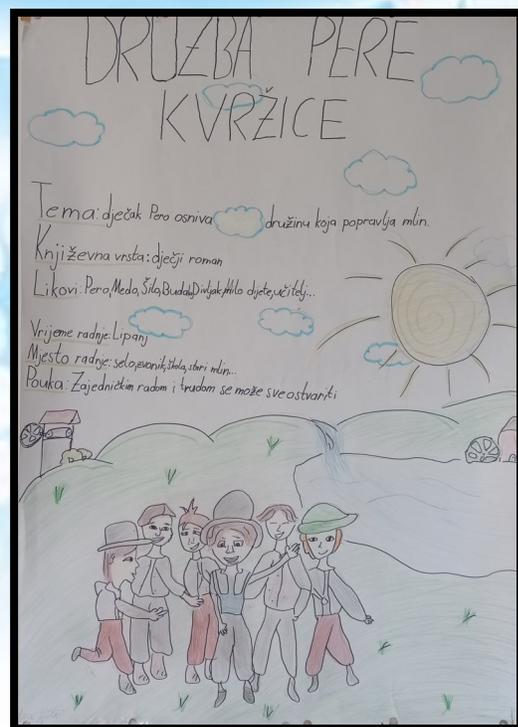
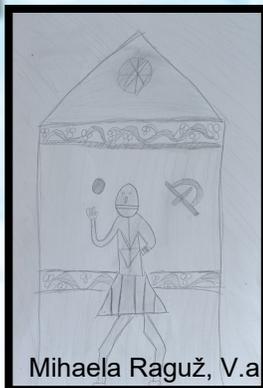
U mom snu sve je kao u bajci. Ptičice pjevaju, pčelice zuje, a dijete se raduje svojoj majci.

Djeca se igraju raznih igara, tu je s njima i vila mala.

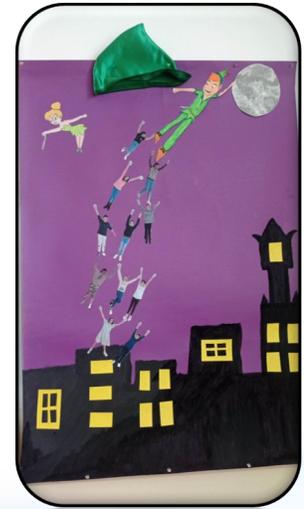
Ima tu i dvorac jedan, kojeg čuva zmaj vrijedan. Kralj i kraljica vođe grada nikada ljepši kao tada.

I tako, legoh ja u krevet rano, a sada moram ustati jer je jutro rano.

Mihaela Raguž, V.a



## Naši petaši



### ZIMA JE

Ploveći nebom oblak sanja  
jato ptičica iznad grana.

Sunce da grije, djece na sve  
strane  
i sve je puno vesele graje.

Sanja i cvijeće, vrtova puno  
leptire šarene, bubamare malene.

Jelena sanja šumom što šeta,  
modru rijeku i mrkog medvjeda.

Iz sna se prenu, nešto ga gurnu,  
osjeti na nosiću pahulju prvu.

Pogleda zbunjeno kakva je strka,  
gdje je veselje gdje nesta žurka.

Sve se već bijeli, pahulje lete,  
oblačić u snu kao malo dijete.

Karlo Vukančić , 5.b



## Naši petaši



### VJEVERICA CICA

Hladna se zima spustila na drveće i livade. Svojim bijelim velom pokrila je svu travu i zeleno lišće. Sklonile se životinje male u svoje tople odaje i sanjaju medene snove.

U svojoj duplji vjeverica Cica sanja drage prijatelje i njihove razne vragolije, šareno cvijeće, plave potočnice i brze ribice. U san joj je dolazio bijeli zečić, raspjevane ptice i zeleni skakavci. Sve to sanja vjeverica Cica.

Proći će i ova zima pa da se mogu igrati s njima svima.

Klara Marković, 5.b



### SAN RAZRUŠENOG KROVA

Zima je... Snijeg je padao na sve strane, a razrušeni krov sanja...

Blistao je od čistoće, ljubavi i sreće koju mu je ta obitelj pružala. Iznad njega bi svaku večer prolijetali avioni i sijale zvijezde. Njegov je život u snu bio savršen, ali to je bio samo san.

Kada se probudio, shvatio je da je on i dalje jedan obični, razrušeni i prljavi krov.

Lana Andrea Stanković, 5.b



## Područna škola Masline

Učenici Područne škole Masline u školskoj 2022./2023. posebno su vrijedni. Na samom početku zasadili smo nove masline koje su ujedno i simbol naše škole. Vanjski i unutarnji dio škole oslikali smo školskim motivima. Nakon toga se radilo na uređenju školskog dvorišta te zasadile sadnice raznog bilja. Ovim putem zahvaljujemo vjeroučitelju Vladimiru na idejama, velikom trudu i uloženom vremenu u dosadašnje projekte.



### Moja škola

Moja škola mala i slatka  
u njoj imamo petnaest  
itekako dobrih đaka.

U njoj se igra, pjeva i uči  
kada se sve završi ide se kući.

Učiteljice nas vode na izlete  
i u kina, volimo ovu školu  
jer nam je baš fina!



Antea Guto, 2. razred

## Područna škola Masline



### Moji prijatelji

Ljudi su društvena i misaona bića. U prirodi je svakog čovjeka da se druži s ostalim ljudima i sklapa prijateljstva. Prijateljstvo je nešto što se ne može kupiti novcem. Da bi čovjek pronašao pravog prijatelja, potrebno je mnogo truda. Također, potrebno je čisto i iskreno srce. Moji prijatelji su: Iva, Anđela, Kristijan, Erika i Lovro. Oni čine moj život sretnim i ispunjenim. Uvijek na njih mogu računati kao i oni na mene. Jako volim svoje prijatelje i nadam se da će i ubuduće biti uz mene kao i ja uz njih.

Budimo zahvalni na prijateljima!

Eva Raič, 4.razred



## RADOVI UČENIKA OD 6. DO 9. RAZREDA

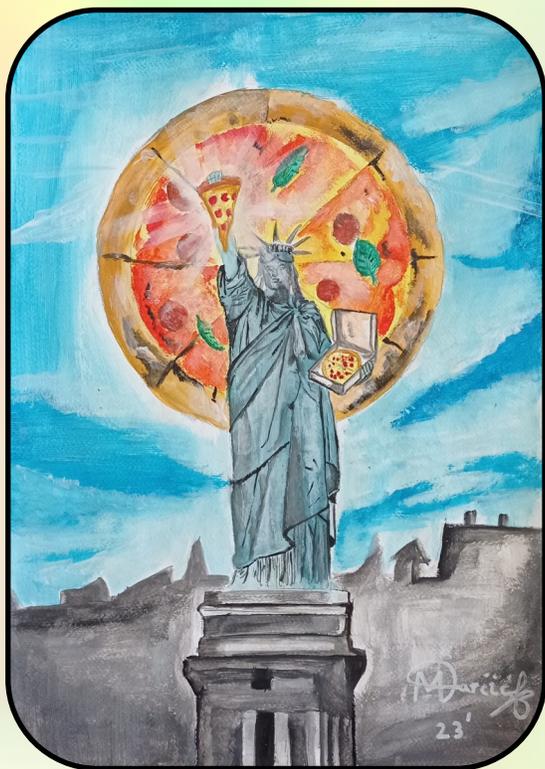
### DA SAM JA FRIZERKA

Svatko želi biti nešto. Netko želi biti pjevač, doktor, kuhar... A ja? Ja želim biti frizerka, ali ne ona obična frizerka, već frizerka koja će promijeniti svijet.

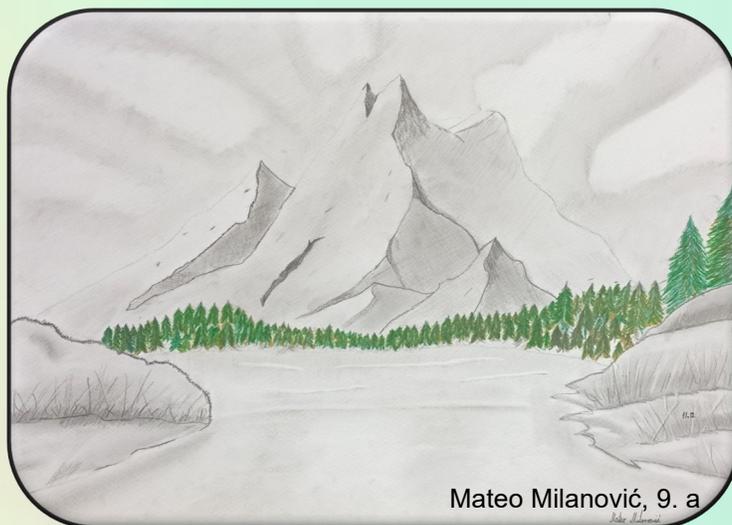
Da sam ja frizerka u moj bi se salon uvijek ulazilo s osmijehom. Ja bih bila najdraža frizerka, ne samo mamama i kćerima, nego i tatama i sinovima. Moj bi salon bio mjesto sreće i zadovoljstva. U njemu frizure nikada ne bi loše ispale. Četke i češljevi svim bi frizurama dale čaroliju, a lak za kosu pobrinuo bi se da ta čarolija nigdje ne pobjegne. Moje bi spretne ruke učinile da svaka pletenica bude kao s fotografije. Svoj bih salon voljela svim srcem. Svakoj bih se mušteriji posvetila s istom pažnjom i ljubavlju. Ako su oni zadovoljni frizurom i ja sam, ako pak nisu zadovoljni, idemo ispočetka. Nikada ne bih radila na svoju ruku, već bih poslušala prijedloge i pokušala se dogovoriti. Njihova bi mi radost najviše značila. Svojom bih mušterijom smatrala svakoga tko uđe u moj salon. Bili oni muškarci ili žene, bogati ili siromašni, jednostavni ili zahtjevni, pokušat ću im svima udovoljiti i svakome se prilagoditi. Siromašnima ne bih naplatila, zahtjevnima bih pokušala čitati misli, a dečkima bih skratila samo malo sa strane.

Ništa ne volim više od dobre i lijepe frizure na zadovoljnoj mušteriji. Neki bi moje zanimanje smatrali jednostavnim, ali da je frizerka biti lako, frizerka bi bio svatko.

Emma Raič, 7.a



Ivano Marčić, 9. b



Mateo Milanović, 9. a



Katja Marijanović, 8. a

## RADOVI UČENIKA OD 6. DO 9. RAZREDA

### ZIMA U MOME DOMU

Naložena vatra gori u peći,  
toplina mi se oko srca stvara  
cijela kuća zamiriše  
kao dunja s bakinog ormara.

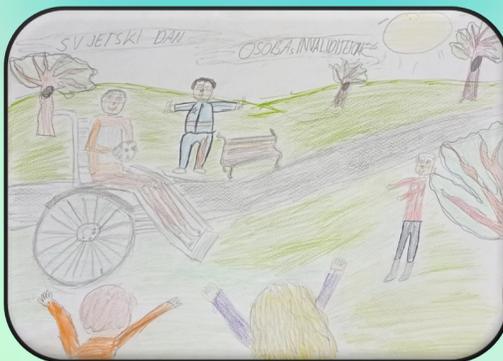
U sobi upaljeno svjetlo,  
marljivi dječak zadaću piše  
s prozora se samo čuju  
gromoglasne kapi kiše.

Odlazi i ova zima,  
snijega baš i nema  
danju vjetrovi tuku,  
a jutro novo nevrijeme sprema.

Hladno je jako svima,  
skliske su ceste  
na njima velike lokve od kiše  
i nesreće su česte.

Dugo traje ova zima,  
duga je ona kao stoljeće  
no, doći će i njoj kraj  
jer smiješi nam se proljeće.

Petar Pavlović, 6. r.



Petar Pavlović, 6.r.



Ema Raič, 7. a

### LJUBAV

Ljubav je kao cvijet,  
kada je imaš misliš  
tvoj je cijeli svijet.

Ona je najljepša na svijetu  
jer kada nekoga voliš  
tada si kao ptica u letu.

Ali za ljubav nije rođen  
svatko,  
ljubav je jedini dar  
koji se ne može dobiti  
baš tako lako.

Kad si zaljubljen,  
ljubav te izvede iz mraka.

Kad pokloniš srce,  
onda si sretan  
jer može doći do braka!

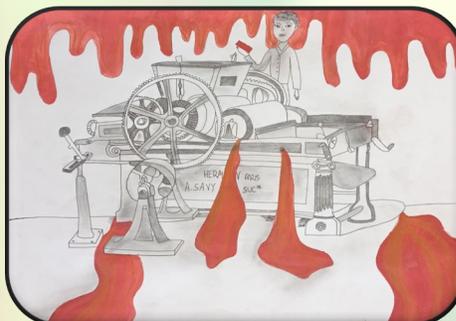
Marta Rajič, 7. b



Vita Marić, 7. b



Nika Perić, 8. b



Ivona Jarak, 8. b

## Božićni radovi

### NOĆAS ČEKAMO LJUBAV

U životu se uvijek nečemu radujemo ili nešto iščekujemo. U posljednjem mjesecu u godini radujemo se Njemu.

Kroz čitavu godinu radovali smo se nekim stvarima, a i u dvanaestom mjesecu u godini imamo razloga za veselje. To je mjesec iščekivanja i mjesec veselja. Tijekom došašća palila sam adventske svijeće i u svakoj se vidjela neka priča. U prvoj su bila siromašna, ali ipak sretna djeca koja iščekuju Njega, a u drugoj stari ljudi koji su nemoćni, ali Ga i oni iščekuju. U posljednje dvije svijeće bili su svi ljudi koji iščekuju ljubav. Njegova ljubav je neizmjerena i neprocjenjiva. Mnogi to zanemare, ali neki ipak kao ja čekaju pravu ljubav. Za mene je Badnja večer posebna. Tada čekamo neizmjernu ljubav koja će nam doći. Nijedna planina, nijedan čovjek ne može biti velik kao On. Noćas čekamo ljubav koja će spasiti ovaj svijet, koja će uraditi mnoga djela. Svi ljudi Ga noćas iščekuju sa svojim najmilijima, dok blaga vatra plamti, priče teku i teku. Ova ljubav je Isus koji za nas učini mnoga djela, a mi pohlepni ljudi to nikada nećemo moći shvatiti.

Noćas čekamo ljubav koja će ući u naša srca i darovati nam mir, sreću i blagost.

Mihaela Raguž, V.a

(1. mjesto)

### BOŽIĆ

Sve se blista u toj noći,  
kad će mali Isus doći.  
Srca nam od sreće sjaje,  
zbog ljubavi što nam daje.

Osjećamo snagu vjere,  
radujemo se bez mjere.  
To je dan što nadu budi,  
da budemo bolji ljudi.

Tea Raguž, IV. r.

(2.mjesto)



### BOŽIĆNA ČAROLIJA

Svi smo u životu barem jednu bajku pogledali.  
Za mene je Božić jedna prava bajka puna magije.

Svi ti prekrasni darovi ukrašeni svjetlucavim lampicama, koje se stalno pale i gase.

Veselje i osmijesi ljudi, a pogotovo djece, osjete se svuda oko nas.

Naša obitelj priprema poklone za božićno jutro.

Vrijedne majke pripremaju šarene kolače, čiji se mirisi širi čitavim domom.

Obitelj je na okupu uz božićne pjesme.

Dok razmjenjuju poklone, razliježe se glasni smijeh.

Božić je najljepši dio godine koji svi iščekujemo.

Klara Marković, V.b

(3.mjesto)

## BAKINA PRIČA O BOŽIĆU

Sa sjetom u srcu i zanosnim glasom baka mi je pričala kako se Božić slavio kada je ona bila dijete. Djeca su nestrpljivo iščekivala kada će početi došašće jer s njim počinje i veselanje po selu. Od tada su dani ispunjeni toplinom i radošću jer dočekujemo maloga Boga.

Uočnica Badnjaka posvećena je kićenju bora i pravljenju kolača dok se na Badnji dan priprema posna hrana. Domaćin bi unio badnjake, čestitao ukućanima, a nakon toga bi unio slamu kao simbol Isusovog rođenja na njoj. Kada padne večer, počinje polnoćka, sveta misa na kojoj započinje Božić. Poslije mise bi se zaigralo kolo i zapjevale božićne pjesme. Ljudi sa sela bi išli pješke pa bi stigli kući oko dva-tri sata, ali bi se svi ujutro morali rano ustati. Prvo se mirbože: „Mir Božji, Isus se rodi i daje nam Bog mir Božji.“ Zatim se pale svijeće i moli Bogu, a nakon doručka se svijeće gase kruhom i taj bi kruh dali ovcu ili onome koga boli stomak. Stari u kući bi pitali mlade: „Kako vas je Božo pohodio?“ Svatko bi ispričao svoju verziju priče kako su dočekali Božić. Nakon toga bi pastir ogrnuo kabanicu, stavio bijelu kaputu i otišao u tor da izabere najljepšu ovcu. Donio bi joj kruh namočen u vino da ovca pojede i doveo bi je u kuću. Svi bi se s tom ovcom mirbožili te bi domaćin darivao pastira novcem, a on bi taj novac stavljao na ovcu. Maloj djeci su davali sitne novčiće. Krenuli bi onda stari sa starima, mladi s mladima u pohode kućama. Išli bi ulicom pjevajući: „Božić nam je, milo nam je, veselo, veselo.“ Kada bi došli pred kuću, zvali bi domaćina. On bi se odazivao iz kuće i zatim bi se mirbožili, a gosti bi bacali žito po kući po kojoj je prostrta slama. Malo bi sjedili, zapjevali i nastavili od kuće do kuće dok sve ne obiđu. U zadnjoj kući se nastavi sijelo i veselanje.

Jako je zanimljivo slušati bakine priče iz prošlosti. Ozarenost na mom licu nije se mogla sakriti dok sam slušala priče iz davnine čijim dijelom, nažalost, nisam mogla biti. Sigurna sam da je ovo samo djelić priča koje moja baka zna. Možda se jednog dana vrate i običaji pa da mi i naši potomci možemo osjetiti njihovu draž i prepričavati ih desetljećima.

### MOJA BOŽIĆNA ŽELJA



### MOJA BOŽIĆNA ŽELJA

Približava se vrijeme Božića. Svi žurimo da naš dom, grad, svaki kutak učinimo što ljepšim. Time činimo veliku grešku jer ne shvaćamo bit Božića.

Gdje je u svemu tome maleni Isus? Svi smo oduševljeni velikim gradskim osvjetljenjem, natjecanjem čija će kuća biti ljepše okićena. No, nigdje ne spominjemo ime onoga zbog kojega ovo radimo. Slavimo Božić bez slavljnika. Svijet ga je zanemario i zamijenio nekim čudnim likom koji sve više postaje simbol Božića. U ovo predbožićno vrijeme neki žele svoj novac potrošiti na ukrase, a drugi će ga, ipak, radije podijeliti s onima koji su siromašni i kojima je to potrebno. Svi želimo okititi bor i dobiti darove. Bilo bi lijepo da uistinu shvatimo bit Božića i proslavimo ga kako to dolikuje. Svaka obitelj ima svoju tradiciju, ali kako se mijenja vrijeme, mijenjaju se i običaji. Nas djecu je vrlo lako razveseliti. Pokloni ne trebaju biti skupi, nego darovani s ljubavlju. Nekim je ljudima prioritet imati najveći bor ili najljepše ukrašenu kuću, a ne zahvaliti Isusu na onome što im je pružio. Nažalost, zaslijepjeni smo skupocjenim darovima, svjetlima gradskih ulica i lijepo okićenim dvorištima. No, ono što je nama svima potrebno je ljubav, a ljubav ćemo pronaći samo uz Isusa. Vjerujem da bi on htio da Božić proslavimo onako kako se to nekada slavilo, kada su ljudi bili sretni što će sa svojim najmilijima proslaviti taj dan.

To je i moja božićna želja, da svi ovaj dan slavimo zajedno i puni veselja jer možda još nije prekasno da se mišljenje nekih ljudi promijeni.

Ana Džakula 7.a  
(2.mjesto)

Moja božićna želja nije samo za mene i moju obitelj. Ona je za cijeli svijet, za sve ljude dobre volje.

Želim da Božić zasja u srcima svih ljudi kako bi nam svima bilo ljepše. Mama me naučila da su najvrjednije stvari u životu, zapravo, besplatne. Osmijeh, zagrljaj ili lijepa riječ ne koštaju ništa, a svakoga razvesele ili utješe. Kada bismo svi krenuli s malim promjenama samo od sebe, napravili bismo mnogo u ljudskim srcima. To je poput lančane reakcije. Samo je jedan osmijeh dovoljan da njime zaraziš ljude oko sebe i svi se onda smijemo i dobre smo volje. Tako bi trebalo biti i za Božić. Svatko od nas neka pomogne bar nekome u svome okruženju. Umirovljenicima, usamljenima, bolesnima, siromašnima, vjerujte, potrebitih ima mnogo. I ne treba to raditi samo u božićnim danima. Treba pomagati uvijek. Svaki dan učiniti jedno dobro djelo i duša će zasjati poput božićnog drvca.

Zato, pogledajte oko sebe i vidjet ćete razne prilike za dobra djela. Ako ništa drugo, bar prolaznika pozdravite osmijehom.

Dobrotom zasjajte i uklonite tamu unutar ljudskih duša i Isus će biti sretan za svoj rođendan.

Vedran Puljić, 7.b  
(3. mjesto)



## MAŠKARE

Maškare, maškare, one su sjajne  
u školskim su maškarama povorke bajne.  
Njima se svako dijete veseli,  
A poneki se i roditelj maskirati želi.

Sretna dječica svoje kostime vole  
no, neke je doista teško obući.  
Nosimo kostime lava, bubamare i leptira  
A netko uzme gitaru i tada glazba svira.

Kada se kući vrate,  
djeca pojedu tonu slatkiša.  
Tako je to bilo sinoć,  
a večeras ću se pretvoriti  
u malog miša.

Aleksandar Leni Perić, 6.r.





*Srdačan pozdrav do sljedeće godine!*

*Učenici i djelatnici  
Osnovne škole Stolac*

